

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Pastorale Missionariorvm

Verjuys, Jean-Baptiste

Antverpiæ, 1682

3. Vtrùm dubius an sit jejunos celebrare possit, aut communicare.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41565

rum. Et ideo non præcepit quod deinceps tali ordine sumeretur, ut Apostolis per quos Ecclesias disposurus erat, servaret hunc modum. Et in eodem capite ante med. ad ostendendum quâ auctoritate id postea Ecclesia per Apostolos sic ordinaverit, dicit: *Placuit Spiritui Sancto, ut in honorem tanti Sacramenti, prius in os Christi Corpus dominicum intraret quàm cateri tibi.* Quæ verba adducit S. Thomas in arg. sed contra.

ARTICULUS III.

Utrum dubius, an sit jejunus celebrare possit, aut communicare.

HOc dubium multis modis potest contingere. 1. Dum dubitat aliquis an audiret hora duodecima noctis, quando cibum aut potum sumpsit. 2. An lavando os aliquam guttam aquæ absorberit. 3. Utrum reliquias dentibus à præcedenti die inhærentes, ante communionem deglutiverit. 4. Si pro curandâ raucedine aut simili causâ vesperi Saccharum ori imposuerit. & dubitat an aliquid illius post mediam noctem in stomachum transmiserit. Antequam ad hos & similes casus quidquam resolvatur specialiter, præmittenda est resolutio in communi ad propositum quæsitum articuli.

Joannes Sanchez in suis selectis disput. 42 latissimè agit de hac quæstione, & respondet affirmativè quòd dubitans an sit jejunus, possit securè communicare Quem sequitur Diana p. 3. tract. 4. resol. 29. & Layman lib. 1. tract. 1. cap. 5. n. 36.

Fundamentum aut. Sanchez est: *Quia in dubiis melior est conditio possidentis*, in casu autem nostri quæsitæ possessio est pro libertate celebrandi seu communicandi. Ac proinde propter solum dubium de suo jejunio, non est quis privandus suâ possessione, & consequenter poterit communicare.

Respondetur tamen negativè; dummodo verè dubium sit, & non solum scrupulus, & malè fundata inquietudo: non enim sumenda dubietas ex subjecto seu persona dubitante, sed ex fundamento dubii. Hanc sententiam plurimi tenent Doctores, præcipuè Thomas, Sanchez lib. 2. de matrim. disp. 41. n. 40. Fagundez, Villalobos & alii.

Ratio autem defumitur ex alia regula juris: *In dubiis tutior pars est eligenda*. Quod principium optimè explicat Julius Mercorus Ord. Præd. in nuperrimo libello suo dicto Basis totius Theologiæ moralis, sive Praxis opinionum limitata. parte. 2. a. 9. ubi docet, illud esse tutius quod minus habet periculi Deum offendendi, & quod magis conducit ad perfectiorem finem. Atqui in nostro casu minus est periculi offendendi Deum, si commu-

nio

nio tunc
nem com
tutius e
omitte
tendo c
periculu
magnu
contra p
Pr. præ
jejunè d
menti,
usui libe
tanquam

Dices
culum o
sententi
gari qui
tem Do
que fun
de prob
licitum
Julius M
quandi
fit certu
tudine,
quòd no
Deum,
lis trans
fit mens
vera, T
terialis

nio tunc omittatur, & hoc ad perfectiorem finem conducit, ergo illa pars est eligenda, & tutius erit celebrationem & communionem omittere. Min. prob. quoad 1. partem, omit- tendo communionem in tali casu, nullum est periculum offendendi Deum, periculum autem magnum est si communicet illicitè, videlicet contra præceptum Ecclesiæ. Et quoad 2. part. Pr. præceptum de non communicando nisi jejune datum est in reverentiam tanti Sacra- menti, quod est magnum bonum prævalens usui libertatis communicandi, ergo est hoc tanquam tutius eligendum.

Dices contra 1. partem quòd non sit peri- culum offendendi Deum in eo qui probabilem sententiam sequitur, sed non videtur posse ne- gari quin hoc sit probabile propter auctorida- tem Doctorum contrariæ sententiæ, eorum- que fundamentum. Respondetur; Quidquid sit de probabilitate sententiæ, utrùm semper sit licitum illam sequi, de quo videatur præfatus Julius Mercorus. Saltem non potest dici quòd quamdiu aliquid est tantùm probabile, quòd sit certum, & sic manet dubium de certi- tudine, & sic reditur ad prius. Dato etiam quòd non sit periculum formaliter offendendi Deum, semper tamen est periculum materia- lis transgressionis præcepti Ecclesiæ si illa non sit mens Ecclesiæ, aut illa sententia non sit vera, Transgressio autem etiam tantùm ma- terialis præcepti aut legis, non potest Deo placere,

placere. Ergo non id quod probabile est, sed id quod tutius est sequi oportet.

Dices etiam contra 2. partem: fieri potest quòd major sit reverentia Dei, in aliquibus casibus dubii jejunii celebrare, quàm non celebrare, v. g. in casu suprà posito, si celebrandum sit in die festo coram frequenti populo Sacrum expetente, si non sit alius ad manum qui sit jejunus.

Resp. Si verum esset quòd tunc major esset reverentia sic celebrare, quàm non, & ideo hoc permitti deberet; idem dicendum esset in casu præcedentis articuli, quando quis certus est quòd non sit jejunus: quod tamen non admitteret opposita sententia. Dicimus ergo quòd major sit reverentia non communicare aut celebrare cum tali dubio, quam cum illo celebrare propter devotionem populi, qui tunc ad audiendum sacrum non obligatur, quia hæc reverentia est quodammodo extrinseca, & eadem esset in die feriali quando nulla est obligatio audiendi sacrum; quia sicut dixi, etiam in die festo non est obligatio, quando non est sacerdos certus de jejuniis. Reverentia autem prima quæ consistit in non celebrando cum tali dubio, est quodammodo intrinseca respiciens ipsum Sacramentum.

Ad fundamentum Joannis Sanchez Resp. illam Regulam juris: *In dubiis potior est conditio possidentis*, solum habere locum in materia justitiæ, uti tenent plerique Doctores, quos

quos seq
in Sum.

n. 112.

Julius

etiam q

uti mult

virtutes

di, quòd

majorer

tum de r

junus?

tum reco

His p

ad casus

Ad 1. qu

cum fun

mâ noct

si post il

Ad 2.

8. ad 4.

ore, si cas

tionem h

per modu

est ratio

abluitur

quantita

potest.

Ad 4.

ratio est

resolutio

sed per r

quos sequuntur Vasquez 1. 2. disp. 65. Corduba in Sum. q. 147. Montefmo 1. 2. disp. 29. q. 4. n. 112. Et tandem hoc clarissimè ostendit Iulius Mercorus ubi sup. p. 2. art. 29 Dato etiam quòd ita esset quod istud principium, uti multi tenent, se extenderet etiam ad alias virtutes; quòdnam est fundamentum dicendi, quòd libertas communicandi, in nostro casu majorem habeat possessionem, quàm præceptum de non communicando, nisi quis sit jejunus? Ac proinde facilè ipsorum fundamentum retorquetur.

His præsuppositis facilè responderi poterit ad casus in principio hujus articuli propositos. Ad 1. quippe patet ex dictis, quòd quamdiu cum fundamento dubitatur de horâ duodecimâ nocturnâ, non possit eodem die celebrare, si post illam dubiam horam aliquid sumpserit.

Ad 2. & 3. respondet S. Th. 3. p. q. 80. a. 8. ad 4. *Reliquia tamen cibi remanentes in ore, si casualiter trajiciantur, non impediunt summptionem hujus Sacramenti, quia non trajiciuntur per modum cibi, sed per modum saliva; Et eadem est ratio de reliquiis aqua vel vini, quibus os abluatur, dummodo non trajiciantur in magnâ quantitate, sed permixta saliva, quod vitari non potest.*

Ad 4. Respondetur sicut ad 1. Nec eadem ratio est in 2. & 3. casu; Quia distillatio seu resolutio sachari non est per modum saliva, sed per modum successivæ manducationis, ac

proinde dum quis dubitat an totum sacharum ante mediam noctem transmiserit in stomachum, debet à communione abstinere. Sitamen consumptâ substantiâ ante illud tempus remaneat aliqua dulcedo in ore, non nocebit, quia sic confunderetur cum salivâ.

ARTICULUS IV.

Vrùm infirmus sæpius communicare possit non jejunos ?

QUOD infirmis in periculo mortis dari possit viaticum non jejunis, continuus usus est & praxis Ecclesiæ, de quo nulla potest esse dubitatio. Sed inquiritur utrùm hoc sæpius fieri possit in eâdem infirmitate.

Aliqui hoc quidem admittunt, sed requirunt certum spatium temporis intermedium, quod alii limitant ad octo, alii ad sex, quidam etiam ad tres dies: sed illa limitatio caret fundamento.

Respondetur igitur propositæ quæstioni: omnino esse probabile quòd sæpius dari possit communicatio infirmo non jejuno, in eâdem infirmitate, si interveniat notabilis aliqua variatio, & iterum reincidat in novum mortis periculum, & hoc toties quoties talis variatio contingit; quia tunc censetur adesse quasi nova
ægritudo.

DE
ægritud
primâ
potest
infirm
in illo
quæ tur
istam n
peccato
auxilio
difficile
retur, ut
sent sub
13. dici
stiam da
ad unio
tum lim
persever
Maju
ter con
n. 20. C
pore san
ter dev
Sacra co
ut alter
iterum
mortis a
quarc.